

Ο Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής καλεί τους ενδιαφερόμενους να διατυπώσουν παρατηρήσεις επί της αυτεπάγγελτης έρευνάς του για την εφαρμογή από τον Frontex των υποχρεώσεών του σχετικά με τα θεμελιώδη δικαιώματα

Αλληλογραφία - 19/07/2012

Υπόθεση OI/5/2012/ΒΕΗ-ΜΗΖ - **Εκκίνηση έρευνας** στις 06/03/2012 - **Σύσταση σχετικά με** 09/04/2013 - **Ειδική έκθεση** στις 14/11/2013 - **Απόφαση** στις 12/11/2013 - **Εμπλεκόμενο θεσμικό όργανο** Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Υποθέσεις που περατώθηκαν κατόπιν ειδικής έκθεσης) |

Ιστορικό

Σύμφωνα με το άρθρο 228 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής είναι αρμόδιος να διενεργεί αυτεπάγγελτες έρευνες σχετικά με περιπτώσεις κακής διοίκησης στα πλαίσια της δράσης των θεσμικών ή λοιπών οργάνων ή οργανισμών της Ένωσης.

Στις 6 Μαρτίου 2012, ο Διαμεσολαβητής κίνησε αυτεπάγγελτη έρευνα σχετικά με τον βαθμό συμμόρφωσης του Frontex προς τις υποχρεώσεις του στο πεδίο των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Στην αρχική επιστολή του, μέσω της οποίας καλούσε τον Frontex να υποβάλει σχετική γνωμοδότηση, ο Διαμεσολαβητής επισήμαινε ότι το νομικό πλαίσιο λειτουργίας του Frontex έχει αλλάξει. Ως εκ τούτου, με την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας, την 1η Δεκεμβρίου 2009, ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ κατέστη νομικά δεσμευτικός για τον Frontex. Επιπλέον, ο κανονισμός 1168/2011/ΕΕ (στο εξής «ο κανονισμός») [1] , ο οποίος εκδόθηκε τον Οκτώβριο του 2011, προβλέπει πρόσθετες υποχρεώσεις στο πεδίο των θεμελιωδών δικαιωμάτων για τον Frontex.

Υπό το πρίσμα του νέου νομικού πλαισίου και του ιδιαίτερου ενδιαφέροντος που επιδεικνύει η κοινωνία των πολιτών σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η ΕΕ διαχειρίζεται τα εξωτερικά σύνορά της, περιλαμβανομένης της πτυχής που αφορά τα θεμελιώδη δικαιώματα, ο Διαμεσολαβητής έκρινε σκόπιμο να επιδιώξει την αποσαφήνιση, μέσω αυτεπάγγελτης έρευνας, του τρόπου με τον οποίο ο Frontex ανταποκρίνεται στις προαναφερθείσες υποχρεώσεις. Προς τούτο, υπέβαλε στον Frontex σειρά συγκεκριμένων ερωτημάτων. Τα ερωτήματα αυτά αφορούν,

για παράδειγμα, την υιοθέτηση Στρατηγικής Θεμελιωδών Δικαιωμάτων από τον Frontex και τον διορισμό ενός Υπευθύνου Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

Στις 17 Μαΐου 2012, ο Frontex υπέβαλε τη γνωμοδότησή του στον Διαμεσολαβητή.

Περίληψη της γνωμοδότησης

Η γνωμοδότηση του Frontex περιλαμβάνει σύντομη επιστολή του εκτελεστικού διευθυντή του Frontex και έξι παραρτήματα. Στην επιστολή του, ο διευθυντής αναφέρει συνοπτικά ότι, ήδη από το 2010 και πολύ πριν από την έκδοση του κανονισμού, ο Frontex ανέπτυξε Στρατηγική Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και σχετικό σχέδιο δράσης, παρήγγειλε τη σύνταξη εξωτερικής μελέτης για θέματα δεοντολογίας και ασφάλειας των συνόρων και κατήρτισε δεσμευτικό κώδικα δεοντολογίας για το προσωπικό και τους επισκέπτες αξιωματικούς που συμμετέχουν στις δραστηριότητες του Frontex. Καθόσον ο κανονισμός προβλέπει την ίδρυση και νέων μηχανισμών για τη διασφάλιση του πλήρους σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων από τον Frontex, ο οργανισμός ασχολείται με τα ζητήματα αυτά ήδη από τα τέλη του περασμένου έτους. Κατά συνέπεια, στον δικτυακό τόπο του Frontex έχει ήδη δημοσιευθεί αγγελία για την πλήρωση της θέσης του Υπευθύνου Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, η δε προθεσμία υποβολής αιτήσεων λήγει σύντομα. Επιπλέον, ο Frontex πρόκειται να δημοσιεύσει στο άμεσο μέλλον προσκλήσεις για την επιλογή των μελών του συμβουλευτικού φόρουμ, το οποίο θα συνδράμει τον εκτελεστικό διευθυντή και το διοικητικό συμβούλιο του Frontex σε ζητήματα σχετικά με τα θεμελιώδη δικαιώματα. Επιπλέον, έχει ήδη εκπονηθεί και πρόκειται σύντομα να εγκριθεί από τον Frontex μια «Πρότυπη διαδικασία επιχειρήσεων για τη διασφάλιση του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων σε κοινές επιχειρήσεις και πιλοτικά σχέδια». Ο Frontex παρέσχε περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τη συγκρότηση των προαναφερθέντων μηχανισμών στα παραρτήματα της επιστολής του εκτελεστικού διευθυντή ως εξής: παράρτημα 1 «Απάντηση στα συγκεκριμένα ερωτήματα του Διαμεσολαβητή, όπως τέθηκαν μέσω της επιστολής για την έναρξη της αυτεπάγγελτης έρευνας (επιστολή που διατίθεται μέσω του δικτυακού τόπου του Διαμεσολαβητή ...)», παράρτημα 2 «Στρατηγική Θεμελιωδών Δικαιωμάτων του Frontex», παράρτημα 3 «Σχέδιο δράσης του Frontex για τα θεμελιώδη δικαιώματα», παράρτημα 4 «Κώδικας δεοντολογίας του Frontex», παράρτημα 5 «Επίσημο ανακοινωθέν Τύπου του Frontex για τον Υπεύθυνο Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και το συμβουλευτικό φόρουμ», παράρτημα 6 «Αναγγελία για την πλήρωση της θέσης του Υπευθύνου Θεμελιωδών Δικαιωμάτων».

Δημοσιοποίηση της γνωμοδότησης του Frontex και πρόσκληση για υποβολή παρατηρήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη το ενδιαφέρον που έχει επιδείξει για την έρευνά του η κοινωνία των πολιτών, ο Διαμεσολαβητής κρίνει ορθή και σκόπιμη τη δημοσιοποίηση της γνωμοδότησης του Frontex μέσω του δικτυακού τόπου του [2] .

Ο Διαμεσολαβητής αντιλαμβάνεται ότι η έρευνά του εγείρει σειρά τεχνικών ζητημάτων, τα οποία θίγονται αρκετά αναλυτικά από τη γνωμοδότηση του Frontex. Έχει επίσης επίγνωση του

ιδιαίτερου ενδιαφέροντος που παρουσιάζει η έρευνά του για οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Υπό αυτό το πρίσμα, ο Διαμεσολαβητής καλεί τους ενδιαφερόμενους, και ιδίως τις ΜΚΟ και άλλες οργανώσεις που ειδικεύονται στον τομέα τον οποίο αφορά η έρευνά του, να υποβάλουν παρατηρήσεις επί της γνωμοδότησης του Frontex. Το εν λόγω έγγραφο διατίθεται προς το παρόν μόνο στην αρχική γλωσσική του έκδοση, δηλαδή στα αγγλικά. Εάν υπάρξει σχετικό αίτημα από τυχόν ενδιαφερόμενους, ο Διαμεσολαβητής θα φροντίσει για τη μετάφρασή του και σε άλλες γλώσσες της ΕΕ. Οι εισηγήσεις των ενδιαφερομένων μπορούν βέβαια να υποβάλλονται σε οποιαδήποτε από τις γλώσσες που αναφέρονται στο άρθρο 55 παράγραφος 1 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι εισηγήσεις που θα υποβληθούν θα είναι προσβάσιμες από τον Frontex και, κατόπιν αιτήματος, από ενδιαφερόμενα τρίτα μέρη.

Όπως κάθε άλλο όργανο της ΕΕ, ο Διαμεσολαβητής οφείλει να ασκεί τα καθήκοντά του με τη μέγιστη δυνατή διαφάνεια, για την οποία γίνεται λόγος και στη δήλωση αποστολής του. Εφόσον τυχόν ενδιαφερόμενοι θεωρούν ότι τα ονόματά τους δεν πρέπει να δημοσιευθούν ή/και ότι τα σχόλιά τους δεν πρέπει να είναι δημοσίως προσβάσιμα, παρακαλούνται να το δηλώσουν, διευκρινίζοντας τους λόγους για τους οποίους το ζητούν, κατά τη στιγμή της υποβολής των σχολίων τους.

Τι ζητά ο Διαμεσολαβητής

Η παρούσα έρευνα αφορά τον βαθμό συμμόρφωσης του Frontex προς τις υποχρεώσεις του στο πεδίο των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Ως εκ τούτου, ο Διαμεσολαβητής ενδιαφέρεται ιδίως να λάβει σχόλια από ενδιαφερόμενους, όπως ΜΚΟ και άλλες οργανώσεις που ειδικεύονται στους τομείς τους οποίους αφορά η έρευνά του, σχετικά με τις απαντήσεις που παρέσχε ο Frontex στις ερωτήσεις του Διαμεσολαβητή.

Η τρέχουσα έρευνα **δεν** αποσκοπεί στην εξέταση και διευθέτηση συγκεκριμένων υποθέσεων που αφορούν τις υποχρεώσεις του Frontex σχετικά με τα θεμελιώδη δικαιώματα. Τέτοιες υποθέσεις μπορούν βεβαίως να τίθενται υπόψη του Διαμεσολαβητή μέσω ατομικών καταγγελιών. Το έντυπο που μπορεί να χρησιμοποιείται για τον σκοπό αυτό διατίθεται στον οικείο δικτυακό τόπο.

Πώς να υποβάλετε παρατηρήσεις

Τα σχόλιά σας μπορούν να σταλούν στον Διαμεσολαβητή έως τις **30 Σεπτεμβρίου 2012**.

- Ταχυδρομικώς: European Ombudsman, 1 avenue du Président Robert Schuman, CS 30403, F - 67001 Strasbourg Cedex, France

- Μέσω τηλεομοιοτυπίας: +33 (0)3 88 17 90 62

- Μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου:

<http://www.ombudsman.europa.eu/shortcuts/contacts.faces> [Σύνδεσμος]

[1] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1168/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2007/2004 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση ευρωπαϊκού οργανισμού για τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ΕΕ 2011 L 304, σ. 1.

[2] Το παράρτημα 4 της γνωμοδότησης περιλαμβάνει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως τα ονόματα ορισμένων αξιωματούχων του Frontex. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού 1049/2001 για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, όπως ερμηνεύεται από τη νομολογία του Δικαστηρίου, και το άρθρο 5 του κανονισμού 45/2001 σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα προαναφερθέντα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σβήστηκαν, με εξαίρεση το όνομα του εκτελεστικού διευθυντή του Frontex.